

Manual for undervisning i praktisk sejlads

Opdateret 4. maj 2017

UNDERVISNINGENS INDHOLD:

De vigtigste elementer, som kursister SKAL KUNNE - er markeret med rødt.

Praktikprøven omfatter:

1. Fartøjskendskab
2. Styring og manøvrering af et mindre fartøj
3. Fritidsfartøjers maskineri

ad 1) Fartøjskendskab

Inden fartøjet forlader sin plads, skal du vise et sådant kendskab til fartøjets konstruktion og udrustning, at du kan forestå klargøring til sejlads. Herunder skal du sikre dig,

- at fartøjet er gjort søklart
- at sikkerhedsudrustningen er på plads og i orden
- at sejl og/eller motor er klar til brug

- at alle om bordværende har den fornødne personlige sikkerhedsudrustning og er vidende om anvendelsen af denne
- at besætningsmedlemmerne er klar over deres rolle under sejladserne

Knob og stik: Du skal have kendskab til almindelig anvendelse af knob og stik. Kursister skal kunne mindst disse tre stik: **Pælestik, dobbelt halvstik - to-enkelt halvstik (halvstik om egen part)**

Dette demonstreres ved, at fortøjninger, fald, skøder mv. behandles korrekt i alle forekommende situationer.

Udrustning: Du skal endvidere kunne redegøre for sikkerhedsudrustningens brug.

ad 2) Styring og manøvrering af et mindre fartøj

Du skal kunne:

- afgå fra og anløbe kaj eller bro med pæle
- skal kunne de otte vigtigste retninger: N-NE-E-SE-S-SW-W-NW - og kombinere dem med kompaskurser
- styre efter kompas og fjerntliggende punkter
- styre efter mærker overét
- kende vigereglerne for fartøjer, som man kunne møde, eller som censor kan spørge om
- tage højde for strøm og vinds påvirkning af sejladserne
- kende de mest almindelige maritime udtryk som styrbord, bagbord, agter, luv, læ
- foretage mand-over-bordmanøvre

Specielt om MOB-manøvren

Som de nuværende regler er må man ikke bruge bådshagen til at fange MOB. Men man må gerne bruge et kosteskaf eller svaberen.

I vores undervisning lægger vi især vægt på tre ting:

- 1) **Undgå at falde overbord.** Besætningen skal indøve en god praksis, der kan forhindre overbord-fald. Det vil sige at gøre skibet søklart med stræklinjer, brug af livlinjer - reglen om en hånd til båden osv.
- 2) **Undgå flere ulykker.** Besætningen skal lære at begrænse ulykken. Det vil sige at man skal sikre, at der ikke sker følgeuheld, og man må kalkulere - ”er et blå øje værre end drukning”.
- 3) **Planlæg worst case.** Besætningen skal drøfte, hvordan man på lige præcis denne båd kan foretage en sikker MOB-manøvre. Brug af flydetove og redningsbøje/krans. Kan vi få personen bugseret til en badeplatform, er det muligt at løsne storskødet og bruge bommen som kran osv. Det er meget vigtigt, at besætningen foretager denne vurdering og lagt en plan.

Ifølge retningslinjerne skal MOB-manøvren foretages således:

- 1) Prøveholderen udkaster "mand-over-bord bøjen" (MOB-bøjen). Samtidig varskos: "Bjærgemærks over bord". Der lægges vægt på, at du viser selvstændigt initiativ og foretager følgende:
- 2) Så hurtigt som muligt kaster en redningskrans ud til MOB-bøjen. Dette kan evt. blot markeres.
- 3) Etablerer udkig efter bøjen.

- 4) Forbereder grej til indfangning og om bordtagning af en overbordfalden (line, evt. fortøjning o.lign., men IKKE bådshage).
- 5) Foretager en sådan manøvre, at fartøjet kommer helt hen til bøjen og ligger stille ved den i så lang tid, at det er realistisk f.eks. at få en line rundt om en overbordfalden. Bøjen må ikke påsejles eller samles op ved hjælp af en bådshage.

BJERGNING: Du skal desuden kunne redegøre for, hvorledes en bevidstløs person kan bjærges om bord i det til prøven anvendte fartøj med anvendelse af den aktuelle besætning - minus en person.

KULDE: Kursisten skal redegøre for behandling af en kuldeskadet person - se pjecen "Værd at vide om kulde"

UDTRYK: Du skal kende til og kunne redegøre for:

- hvorledes en slæbetrosse til / fra andet skib kan fastgøres om bord i eget fartøj
- hvorledes anker og drivanker anvendes
- fartøjets begrænsninger i dårligt vejr
- hvorledes personers placering om bord er af betydning for sikker sejlads, specielt i dårligt vejr
- betydningen af at være opmærksom på forskellige farer for sejladsen, f.eks. bundgarn, drivgarn, drivtømmer
- forholdsregler i forbindelse med optrækkende byger
- vejrudsigstens indhold på prøvetidspunktet for det farvandsområde prøven afholdes i

ad 3) Fritidsfartøjers maskineri

Du skal demonstrere kendskab til:

- måling af brændstofbeholdningen om bord og beregning af fartøjets rækkevidde under forskellige omstændigheder
- motorens brændstofførsel og evt. tændingssystem
- ved dieselmotor skal der kunne redegøres for udluftning af brændstofsyste
- motorens smøreoliebeholdning og supplering heraf
- kontrol af motorens kølesystem

Du skal kunne:

- starte og stoppe motoren
- omskifte mellem frem og bak samt fritstille skruen
- regulere skruens effekt (omdrejninger / stigning)
- nødstoppe motoren